

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1071/2026.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 57. § (2) bekezdésével és 58. §-ával szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A dr. Pál-Szántó Ágnes ügyvéd által képviselt kiskorú indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panasza szerinti kérelme arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 57. § (2) bekezdése és 58. §-a alaptörvény-ellenességét, és azokat az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.
- [3] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. §-ára való hivatkozás nélkül „támadott bírói döntések”-ként megjelölve kifogásolja a Szegedi Törvényszék 2025. március 18-án kelt 11.K.700.684/2025/11 számú ítéletét, valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság 2026. január 8-án kelt Kfv.I.37.822/2025/2. számú végzését, de a bírói döntések alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló határozott kérelmet nem tartalmaz.
- [4] A fentiek figyelembe vételével az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt annak tartalma alapján az Eütv. 57. § (2) bekezdése és 58. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványként értékelte, s ennek megfelelően vizsgálta.
- [5] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügynek a törvényszék által megállapított tényállása szerint a kiskorú indítványozó (alapügy felperese) törvényes képviselői által meghatalmazott jogi képviselője útján 2025. április 19-én kelt beadványában harmadik alkalommal kérte [...] Vármegyei Kormányhivatal [...] Járási Hivatalától

(alapügy alperese), hogy a kiskorú indítványozó részére az életkorhoz kötött kötelező védőoltások alól mentességet adjon az Eütv. 58. § (3) bekezdése alapján. Kérelmében egyúttal indítványozta a mentesítési eljárás felfüggesztését arra hivatkozva, hogy az iskolaorvos ellen polgári pert kezdeményezett szakvélemény pótlása iránt.

- [6] Az alperes 2025. június 4. napján kelt határozatával az indítványozó harmadik alkalommal előterjesztett, kötelező védőoltások alóli mentesítésre irányuló kérelmét elutasította, mivel az eljárás során a felperes hiánypótlási felhívásra sem csatolta az Eütv. 58. § (3a) bekezdése szerinti, a kezelőorvos által adott szakvéleményt. Az eljárás felfüggesztése iránti kérelemmel kapcsolatban rögzítette, hogy az iskolaorvos nem minősül az indítványozó kezelőorvosának, így az ellene indított polgári per nem minősül a mentesítési eljárás előkérdésének, ezért a felfüggesztés iránti kérelemnek nem adott helyt. Rámutatott, hogy az Eütv. 58. § (3a) bekezdésének helyes értelmezése szerint a mentesítési eljárás megindításakor már be kell nyújtani a kérelem alátámasztását szolgáló szakvéleményt, tehát azzal a kérelem benyújtásakor a kérelmezőnek már rendelkeznie kell, a szakvélemény utólagos beszerzése érdekében az eljárás szüneteltetése, felfüggesztése nem indokolt.
- [7] Az indítványozó az alperes határozata ellen közigazgatási pert indított, keresetében vitatta az alperes határozatának jogszerűségét, pontosított keresetében kérte annak megsemmisítését és az alperes új eljárásra kötelezését.
- [8] A Szegedi Törvényszék 2025. szeptember 16. napján kelt 11.K.700.684/2025/11. számú ítélete (a továbbiakban: jogerős ítélet) az indítványozó keresetét, mint alaptalant elutasította, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Megállapította, hogy az alperes határozata a keresetben megjelölt okból nem jogszabálysértő. A jogerős ítélet indokolásában rögzítette, hogy az Eütv. 58. § (3a) bekezdésének helyes értelmezése alapján a mentesítési eljárás megindításakor a szakvéleménynek már rendelkezésre kell állnia, hiszen azt a kérelmezőnek a kérelemhez kell csatolnia, azt nem a mentesítési eljárás során kell beszereznie. Alaptalannak ítélte a felperes indítványozó azon hivatkozását, hogy a szakvélemény csatolása nem a kérelem benyújtásához kötött jogszabályi feltétel, így annak pótlására irányuló polgári peres eljárás a hatósági eljárásban előkérdésként értékelhető.
- [9] A jogerős ítéletben a törvényszék az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. §-ának rendelkezése alapján vizsgálta, hogy az alperes megsértette-e a tényállástisztázási kötelezettségét. Az Ákr. 62. § (2) és (5) bekezdésére figyelemmel rámutatott, hogy az Eütv. 58. § (3a) bekezdése kötelező bizonyítási eszközt előíró törvényi rendelkezést tartalmaz, a mentesítési kérelem alapján indult eljárásban a kezelőorvos által adott szakvéleménnyel kell igazolni a kérelem indokoltságát, s a bizonyítási teher a kérelmezőre esik. A hatóság és a bíróság ezen szakvélemény alaposságát ellenőrzi eljárása során. Figyelemmel arra, hogy a felperes indítványozó az eredetileg benyújtott kérelméhez és az alperes

felhívására a mentesítést alátámasztó, kezelőorvostól származó szakvéleményt nem csatolt, ezért a mentesítési kérelemnek nem lehetett helyt adni.

- [10] A jogerős ítélettel szemben a felperes indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. A Kúria Kfv.I.37.822/2025/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (1) és (2) bekezdése alkalmazásával megtagadta.
- [11] Ezt követően az indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszban az Eütv. 57. § (2) bekezdése és 58. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény több rendelkezésére [I. cikk (3) bekezdése, II. cikke, XV. cikk (2) bekezdése, XVI. cikk (1) és (2) bekezdése] hivatkozással kérte.
- [12] Az alkotmányjogi panasz általánosságban, konkrét jogszabályi rendelkezésre utalás nélkül „a kötelező oltások rendszere” kapcsán sérelmezi, hogy a gyermekeket „kényszerítik egy olyan orvosi beavatkozásra, amelynek ismert kockázata a halál”. Az alkotmányjogi panasz szerint az „állam ezzel a legvédtelenebbeket – a gyermekeket – teszi ki a legnagyobb kockázatnak, és ezzel megsérti az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltóságot, a XVI. cikkben rögzített gyermekvédelmi kötelezettséget és a XV. cikk (2) bekezdésében szereplő hátrányos megkülönböztetés tilalmát.” Az alkotmányjogi panasz – konkrét jogszabályi rendelkezéssel való összefüggésre utalás nélkül – állítja: „[a] test feletti önrendelkezés elvének megsértése, különösen akkor, ha az idegen genetikai vagy biológiai anyagok testbe juttatásával történik, az emberi méltóság egyik legsúlyosabb megsértése, amelynek erkölcsi súlya a beleegyezés nélküli szexuális cselekményhez hasonlítható. Mindkettő lényege, hogy az egyén testét akarata ellenére használják, megsértve a legbelső emberi határt – a testhez való jogot. A magyar állam e gyakorlat révén sérti az emberi méltóságot, az élethez való jogot, valamint a gyermekek testi integritásához való alkotmányos védelmet”. Az alkotmányjogi panasz egyebekben a bíróságok, illetve a Kúria joggyakorlatát kifogásolja, s úgy véli, hogy a „bírói gyakorlat” „nem az igazság szolgálatában áll, hanem az emberellenes állami erőszak legitimálásában”.
- [13] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 27. §, illetve 26. § (1) bekezdése szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.
- [14] 3.1. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban

alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a kúriai végzéssel zárult ügyben felperes volt, jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, magánszemélyként indítványozói jogosultsággal rendelkezik.

- [15] 3.2. Megállapítható, hogy az indítványozó a Kúria mint felülvizsgálati bíróság végzésével szemben az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben terjesztette elő az alkotmányjogi panaszát.
- [16] 3.3. Az Abtv. 26. § (1) bekezdésére hivatkozással az indítványozó az Eütv. 57. § (2) bekezdése és 58. §-a Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatát kérte. Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán bekövetkező Alaptörvényben biztosított jog sérelmére lehet hivatkozni. Jelen esetben megállapítható, hogy az Eütv. indítványban megjelölt 57. § (2) bekezdésére, mely a fertőző betegségek kapcsán kötelező védőoltás rendeleti előírására ad felhatalmazást, az alapügyben – a kötelező védőoltások alóli mentesítésre irányuló kérelem tárgyában hozott határozat mint közigazgatási cselekmény jogszerűségének vizsgálatára indított közigazgatási jogvitában – eljáró bíróságok döntésükben nem alkalmazták.
- [17] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján jogszabály ellen előterjesztett alkotmányjogi panasz feltétele, hogy a támadott jogszabályt az ügyben folytatott bírósági eljárásban alkalmazzák. Ha ez nem állapítható meg, akkor a panasz visszautasításának van helye. A jelen esetben az Eütv. alkotmányjogi panasszal támadott 57. § (2) bekezdését az ügyben folytatott bírósági eljárásban nem alkalmazták. Ennélfogva az Abtv. 26. § (1) bekezdésére hivatkozással előterjesztett indítvány e vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek {lásd hasonlóan: 3331/2023. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [38]}.
- [18] 3.4. A határozott kérelem feltételeit az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *a)–f)* pontjai rögzítik, melyeknek az alkotmányjogi panasz az Eütv. 58. §-át érintően nem felel meg.
- [19] Megállapítható, hogy az indítvány megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó alaptörvényi és törvényi rendelkezéseket; megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályi rendelkezést, továbbá az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit; tartalmaz kifejezett kérelmet a támadott jogszabályi rendelkezés megsemmisítésére.
- [20] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjai szerint az alkotmányjogi panasznak meg kell jelölnie az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, illetve egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény indítványban felhívott rendelkezéseivel. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Eütv. 58. §-ával szemben előterjesztett alkotmányjogi panasz e követelménynek nem tesz eleget, mert nem tartalmaz

alkotmányossági érvelést magában foglaló egyértelmű indokolást azt érintően, hogy miért tartja az Eütv. 58. §-ának egészét az Alaptörvény indítványban megjelölt egyes rendelkezéseibe ütközőnek.

- [21] Az Eütv. 58. § (1) bekezdése a kötelező védőoltás elhalasztásáról rendelkezik. Ehhez kapcsolódóan a (2) bekezdés, illetve a (2a) bekezdés az elhalasztott kötelező védőoltás pótlását, illetve minderről az egészségügyi államigazgatási szerv írásbeli értesítését teszi kötelezővé. Az Eütv. 58. § (3) bekezdése, illetve (3a) bekezdése szerint az illetékes egészségügyi államigazgatási szervnél meghatározott feltételek esetén kérelmezni lehet a kötelező védőoltás alóli mentesítést, s e kérelemhez csatolni kell a mentesítés indokoltságát alátámasztó, a kezelőorvos által adott szakvéleményt. A kezelőorvos a szakvélemény kiadása tekintetében az egészségügyi államigazgatási szerv közreműködőjének minősül, a kezelőorvos által adott szakvélemény vagy a szakvélemény kiadásának megtagadása a (3) bekezdés szerinti eljárásban hozott véglegessé vált döntéssel szemben indított közigazgatási perben, kizárólag a támadott döntéssel összefüggésben vitatható. A perre a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. Az Eütv. 58. § (4) bekezdése előírja, hogy a mentesítési eljárás alatt az adott védőoltás elrendelésének vagy a védőoltás igénybevételére vonatkozó kötelezettségre irányuló írásbeli felszólításnak nincs helye, s a mentesítési eljárás alatt a védőoltást korábban elrendelő határozat sem hajtható végre. Az Eütv. 58. § (5)-(6) bekezdése nyilvántartási, illetve értesítési kötelezettséget állapít meg. Az Eütv. 58. § (7) bekezdése előírja, hogy ha a védőoltás igénybevételére köteles személy e kötelezettségének írásbeli felszólításra sem tesz eleget, az egészségügyi államigazgatási szerv a védőoltást elrendeli; az egészségügyi államigazgatási szerv pedig közvetlen járványveszély fennállása esetén – a veszélyhelyzet szerint meghatározott védőoltások köre tekintetében – a határozatot azonnal végrehajthatóvá nyilváníthatja. Az Eütv. 58. § (8) bekezdése a védőoltásról igazolás kiadását teszi kötelezővé. Az Eütv. 58. § (9) bekezdése szerint a védőoltás hatékonyságának megállapítása céljából elrendelhető a beoltott személy orvosi vizsgálata, illetve vizsgálati anyag szolgáltatása. Az Eütv. 58. § (10) bekezdése az állam kártalanítási kötelezettségét állapítja meg a védőoltás adásával összefüggésben. Az Eütv. 58. § (11) bekezdése pedig meghatározza, hogy a (7) bekezdés alkalmazásában mi minősül közvetlen járványveszélynek.
- [22] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz önálló, alkotmányjogilag releváns összefüggést bemutató érvekkel alátámasztott indokolást arra nézve, hogy az Eütv. indítványban támadott 58. §-ának egésze, vagy annak egyes rendelkezései az előbbieken ismertetett, több részkérdésre kiterjedő szabályozással, miért sérti az Alaptörvény indítványban felhívott egyes rendelkezéseit [I. cikk (3) bekezdése, II. cikk, XV. cikk (2) bekezdése, XVI. cikk (1) és (2) bekezdése]. Ezért az indítvány, az Eütv. 58. §-ának egészét támadó részében nem tesz eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjában foglalt követelménynek, így – az

Alkotmánybíróság következetes gyakorlatának megfelelően – „annak elbírálására nincs lehetőség.” {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}.

- [23] Miután az indítvány egyrészt nem felelt meg az Abtv. 26. § (1) bekezdésében foglaltaknak, másrészt az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában írt feltételeknek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. október 20.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szomora Zsolt Tamás s. k.,
alkotmánybíró